

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΓΕΚ

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ**

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ**

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ &
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ**

ΤΜΗΜΑ Γ' ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Δικαιολογητικά και επεξηγήσεις για την πιστοποίηση δαπανών
επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας σύμφωνα με τα
προβλεπόμενα στο άρθρο 22Α του
ν. 4172/2013 όπως ισχύει (φορολογικού έτους 2023)

Πίνακας Περιεχομένων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	3
A. ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	3
A.1. ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ (Ορισμοί).....	3
A.2. ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ/ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Ε&Τ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	4
B. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	6
B.1. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ.....	6
B.2. ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ.....	8
Κατηγορία δαπάνης 1: «Αμοιβές Προσωπικού».....	8
Κατηγορία δαπάνης 2-1: «Αμοιβές σε εξωτερικούς συνεργάτες με σύμβαση».....	11
Κατηγορία δαπάνης 2-2 : «Αμοιβές Συμβούλων/Υπεργολαβίες».....	12
Κατηγορία Δαπάνης 3-1: «Αποσβέσεις δαπανών για Κτίρια».....	13
Κατηγορία δαπάνης 3-2: «Αποσβέσεις δαπανών για Όργανα & Εξοπλισμό (για ερευνητικούς σκοπούς)».....	14
Κατηγορία δαπάνης 3-3: «Αποσβέσεις δαπανών για αγορά Άυλων Παγίων (λογισμικό, άδειες χρήσης λογισμικού)».....	15
Κατηγορία δαπάνης 4 – «Δαπάνες Μετακινήσεων».....	15
Κατηγορία Δαπάνης 5 – «Δαπάνες για αγορά Αναλωσίμων».....	16
Κατηγορία Δαπάνης 6.1 - «Δαπάνες Καινοτομίας».....	16
Κατηγορία Δαπάνης 6.2 – «Λειτουργικές δαπάνες».....	17
B.3. ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ.....	17
B.4 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ.....	18
B.5. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΦΟΡΟΠΑΛΛΑΓΗΣ.....	19
B.6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ.....	22
Γ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	24
Γ1. Επιμερισμός δαπανών.....	24
Γ.2 Υπολογισμός Μικτού Ωριαίου/ Μηνιαίου κόστους.....	27
Γ.2.1 Υπόδειγμα Μηνιαίου Φύλλου Χρονοχρέωσης.....	27
Γ.2.2 Παράδειγμα Υπολογισμού Απλοποιημένου Κόστους.....	28

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η έρευνα και η καινοτομία (Ε&Κ) διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στη δημιουργία έξυπνης και βιώσιμης ανάπτυξης καθώς και νέων θέσεων εργασίας. Μέσω της παραγωγής νέας γνώσης, η Έρευνα διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην ανάπτυξη νέων και καινοτόμων προϊόντων, διεργασιών και υπηρεσιών που ενισχύουν την παραγωγικότητα, την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας και εν τέλει, την ευημερία και την βιωσιμότητα αυτής. Η ανάπτυξη της Έρευνας και της Καινοτομίας, των δεξιοτήτων και της τεχνολογίας είναι παράγοντες υψίστης σημασίας για την αύξηση της παραγωγικότητας. Τα συστήματα Έρευνας και Καινοτομίας είναι πολύπλοκα οικοσυστήματα των οποίων η βέλτιστη επίδοση εξαρτάται από διάφορα στοιχεία. Σε αυτά περιλαμβάνονται η ύπαρξη μιας ισχυρής δημόσιας επιστημονικής βάσης η οποία παράγει υψηλής ποιότητας αποτελέσματα, η έντονη συμμετοχή των επιχειρήσεων σε δραστηριότητες Έρευνας και Καινοτομίας, οι απρόσκοπτες και έντονες ροές γνώσεων μεταξύ των φορέων Έρευνας και Καινοτομίας και οι καλές συνθήκες πλαισίου που επιτρέπουν την προαγωγή της επιχειρηματικής Καινοτομίας.

Οι δράσεις έμμεσης χρηματοδότησης, σε πανευρωπαϊκό επίπεδο συγκεντρώνουν τα τελευταία χρόνια όλο και μεγαλύτερο ενδιαφέρον, καθώς μπορούν να αποτελέσουν το απαραίτητο εργαλείο για τη χάραξη εθνικής πολιτικής και στρατηγικής καθώς δύνανται να καλλιεργήσουν και να οδηγήσουν το ενδιαφέρον των επιχειρήσεων στον Επιστημονικό & Τεχνολογικό τομέα.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Σκοπός της συγκεκριμένης δράσης, είναι η έμμεση χρηματοδότηση των επιχειρήσεων μέσω οριζόντιων φορολογικών κινήτρων που παρέχονται ισότιμα σε όλες τις επιχειρήσεις ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή.

Για την εφαρμογή αυτών των φορολογικών κινήτρων/εκπτώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 22Α, δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας, του ν. 4172/2013 (Α'107) «Φορολογία Εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του ν. 4046/2012, του ν. 4093/2012 και του ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει, λαμβάνονται υπόψη τα οριζόμενα στην με αριθμ. 100335/28.06.2019 (Β' 2600) Κοινή Υπουργική απόφαση/ΚΥΑ, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 79230/26.07.2021 (Β' 3293) ΚΥΑ.

Α. ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Α.1. ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ (Ορισμοί)

Ως δραστηριότητες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας θεωρούνται οι δημιουργικές εργασίες που αναλαμβάνονται σε συστηματική βάση με σκοπό την αύξηση του αποθέματος της γνώσης, την τεκμηρίωση και χρήση αυτού του αποθέματος της γνώσης για την επινόηση νέων εφαρμογών. Η επιστημονική και τεχνολογική έρευνα διακρίνεται στις ακόλουθες μορφές:

- α) **Βασική έρευνα** είναι οι πρωτότυπες πειραματικές ή θεωρητικές εργασίες ελεύθερης επιλογής που εκπονούνται με πρωταρχικό σκοπό την απόκτηση νέων γνώσεων για τα υποκείμενα αίτια και τα

θεμελιώδη χαρακτηριστικά των φαινομένων και των παρατηρήσιμων γεγονότων, χωρίς να αποβλέπουν σε συγκεκριμένες χρήσεις ή εφαρμογές. Η βασική έρευνα αναλύει δομές, ιδιότητες και σχέσεις με προοπτική διατύπωσης και ελέγχου υποθέσεων, θεωριών ή νόμων. Τα αποτελέσματά της συνήθως δεν είναι άμεσα εκμεταλλεύσιμα για εμπορικούς σκοπούς, δεν διατίθενται αυτούσια προς πώληση αλλά δημοσιεύονται σε επιστημονικά περιοδικά και είναι ευρέως διαθέσιμα στους ενδιαφερόμενους χωρίς αποκλεισμό,

- β) **Εφαρμοσμένη έρευνα** είναι οι πρωτότυπες ερευνητικές εργασίες που εκπονούνται με σκοπό την απόκτηση νέων γνώσεων, εφ' όσον έχουν συγκεκριμένο πρακτικό στόχο. Η εφαρμοσμένη έρευνα εκπονείται για να διερευνήσει είτε τις πιθανές χρήσεις των υποσχόμενων ευρημάτων της βασικής έρευνας είτε για να προσδιορίσει νέες μεθόδους και τρόπους για την επίτευξη συγκεκριμένων και προκαθορισμένων στόχων. Χρησιμοποιεί την υπάρχουσα και την αποκτώμενη γνώση για την επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων και προσδίδει λειτουργική μορφή στις ιδέες. Τα αποτελέσματα της εφαρμοσμένης έρευνας έχουν πρωταρχικά εφαρμογή σε ένα περιορισμένο αριθμό προϊόντων, λειτουργικών διαδικασιών, μεθόδων ή συστημάτων,
- γ) **Πειραματική ανάπτυξη** είναι οι συστηματικές εργασίες, οι οποίες βασίζονται στις γνώσεις που έχουν αποκτηθεί από την έρευνα και την πρακτική εμπειρία και στοχεύουν στην παραγωγή νέων υλικών, προϊόντων και συσκευών, στην εγκατάσταση νέων διαδικασιών, συστημάτων και υπηρεσιών ή στην ουσιαστική βελτίωση αυτών που έχουν ήδη παραχθεί ή εγκατασταθεί.

A.2. ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ/ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ E&T ΕΡΕΥΝΑΣ

Βασικό κριτήριο για την οριοθέτηση/διάκριση των δραστηριοτήτων επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας σε σχέση με συναφείς επιστημονικές, τεχνολογικές και βιομηχανικές δραστηριότητες, είναι **η παρουσία** στις δραστηριότητες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας **ενός αξιόλογου στοιχείου πρωτοτυπίας και η άρση επιστημονικής ή τεχνολογικής αβεβαιότητας**, όταν δηλαδή η λύση σε ένα πρόβλημα δεν είναι εύκολα εμφανής σε άτομο εξοικειωμένο με το Φυσικό Αντικείμενο.

Στις δραστηριότητες Επιστημονικής και Τεχνολογικής Έρευνας υπάγονται:

- α) Ο σχεδιασμός, η κατασκευή ενός ή περισσότερων πρωτοτύπων και οι σχετικές δοκιμές. Η τυχόν κατασκευή στη συνέχεια σειράς πρωτοτύπων για την ικανοποίηση άλλων αναγκών εξαιρείται.
- β) Η κατασκευή και λειτουργία πιλοτικών έργων σε πειραματική φάση προκειμένου να αποκτηθεί εμπειρία και να συνδυαστούν κατασκευαστικές μελέτες και άλλα δεδομένα για τη δημιουργία προδιαγραφών νέων προϊόντων, τον σχεδιασμό ειδικού εξοπλισμού και δομών καθώς και για την προετοιμασία οδηγιών λειτουργίας και εγχειριδίων διαδικασιών και μεθόδων.
- γ) Οι εργασίες βιομηχανικού σχεδιασμού μόνο εφόσον είναι απαραίτητες για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας. Εξαιρείται ο σχεδιασμός που αφορά την διαδικασία παραγωγής.
- δ) Οι εργασίες βιομηχανικής μηχανικής μόνο αν για την επιτυχή υλοποίησή τους απαιτηθεί περαιτέρω έρευνα.
- ε) Η ανάπτυξη προγραμμάτων πρωτότυπου και καινοτομικού λογισμικού εφόσον επιφέρουν ουσιαστική επιστημονική ή τεχνολογική πρόοδο και εφόσον ο σκοπός του κάθε έργου είναι η

συστηματική επίλυση μιας επιστημονικής ή τεχνολογικής αβεβαιότητας. Η ανάπτυξη αυτών έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του αποθέματος της γνώσης.

Η ανάπτυξη Λογισμικού μπορεί να αφορά σε τελικό προϊόν ή να αποτελεί μέρος συγκεκριμένου προγράμματος Επιστημονικής και Τεχνολογικής Έρευνας.

Στις δραστηριότητες ανάπτυξης λογισμικού **περιλαμβάνονται**:

- αα) Η ανάπτυξη τεχνολογιών πληροφορικής στο επίπεδο λειτουργικών συστημάτων, αλγορίθμων, γλωσσών προγραμματισμού, διαχείρισης δεδομένων, λογισμικού επικοινωνιών, εργαλείων ανάπτυξης λογισμικού.
- ββ) Η ανάπτυξη τεχνολογιών διαδικτύου.
- γγ) Η έρευνα σε μεθόδους σχεδιασμού, ανάπτυξης, εκμετάλλευσης ή συντήρησης λογισμικού.
- δδ) Η ανάπτυξη εργαλείων λογισμικού ή τεχνολογιών πληροφορικής σε εξειδικευμένες περιοχές της πληροφορικής όπως image processing, παρουσίαση γεωγραφικών δεδομένων, αναγνώριση χαρακτήρων, τεχνητή νοημοσύνη κ.λπ.

Από τις δραστηριότητες ανάπτυξης λογισμικού **εξαιρούνται** :

- εε) Δραστηριότητες που χρησιμοποιούν γνωστές μεθόδους και εργαλεία λογισμικού για την ανάπτυξη εφαρμογών για επιχειρήσεις και συστημάτων πληροφορικής.
- στστ) Οι αναβαθμίσεις, προσθήκες ή αλλαγές σε υπάρχοντα προγράμματα ή συστήματα.
- ζζ) Η υποστήριξη υπαρχόντων συστημάτων.
- ηη) Η μετατροπή ή η προσαρμογή γλωσσών προγραμματισμού ή άλλων αναπτυξιακών εργαλείων/βιβλιοθηκών.
- θθ) Οι προσαρμογές υπαρχόντων προγραμμάτων και οι προσθήκες λειτουργιών για τους χρήστες εφαρμογών.
- ιι) Ο εντοπισμός και η απομάκρυνση σφαλμάτων σε υπάρχουσες εφαρμογές.
- στ) Υπάγονται οι κλινικές δοκιμές (μελέτες) φάσεων 1,2 και 3 νέων φαρμάκων, εμβολίων και θεραπειών. Οι κλινικές δοκιμές φάσης 4 οι οποίες συνεχίζουν τη δοκιμή φαρμάκων, εμβολίων ή θεραπειών έπειτα από την έγκριση και παραγωγή ή εφαρμογή αυτών εκλαμβάνονται ως δραστηριότητες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας μόνο εάν επιφέρουν περαιτέρω επιστημονική ή τεχνολογική πρόοδο. Οι ανωτέρω δοκιμές των φάσεων 1,2,3 και 4 αναγνωρίζονται με την προϋπόθεση ότι διενεργούνται με τη διαδικασία που προβλέπεται από την Εθνική νομοθεσία.

Για την εφαρμογή των φορολογικών εκπτώσεων, οι δραστηριότητες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας πρέπει να συνδέονται με **έργα αποκλειστικά αυτορηματοδοτούμενα** που υλοποιούνται από την ίδια την επιχείρηση, ενώ εξαιρούνται τα έργα που συγχρηματοδοτούνται από οποιοδήποτε άλλο εθνικό, ευρωπαϊκό ή διεθνή φορέα. Ένα έργο επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας αποτελείται από διάφορες δέσμες εργασιών, δραστηριότητες ή υπηρεσίες και περιλαμβάνει σαφείς στόχους και

συγκεκριμένα παραδοτέα για τον προσδιορισμό των σχετικών αποτελεσμάτων και τη σύγκριση των αποτελεσμάτων με τους τεθέντες στόχους.

Επισημαίνεται ότι: Τα έργα (E&A) των δικαιούχων τα οποία εντάχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης «ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ CLAWBACK & ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5150266) και χρηματοδοτούνται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας /Τ.Α.Α., δεν δύνανται να υποβληθούν ως έργα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, στο πλαίσιο της παρούσης πρωτοβουλίας.

B. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

B.1. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 3 της υπ. αριθ. 100335/28.06.2019 (B' 2600) Κοινής Υπουργικής Απόφασης, όπως τροποποιήθηκε με την υπ. αριθμ. 79230/26.07.2021 (B' 3293) ΚΥΑ, οι δαπάνες που σχετίζονται με την εκτέλεση δραστηριοτήτων επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας, είναι αποκλειστικά οι ακόλουθες:

α) **Αποσβέσεις δαπανών αγοράς, κατασκευής ή επισκευής, συντήρησης, ανακαίνισης κτιρίων** και κατά το σκέλος αυτών, μετά από επιμερισμό, που σχετίζεται αποκλειστικά με δραστηριότητες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας.

β) **Αποσβέσεις δαπανών αγοράς ή χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού και οργάνων εργαστηριακής υποδομής** για το χρονικό διάστημα που χρησιμοποιούνται για ερευνητικούς σκοπούς, όπως συσκευές, εργαλεία, επιστημονικά όργανα, διατάξεις και τα εξαρτήματά τους (εργαστηριακής ή ημιβιομηχανικής κλίμακας) καθώς και εγκαταστάσεις ημιβιομηχανικών (επιδεικτικών) δοκιμών. Στις δαπάνες της κατηγορίας αυτής μπορεί να περιλαμβάνονται τυχόν πρόσθετα κόστη μεταφοράς και εγκατάστασης του εξοπλισμού καθώς και εκπαίδευσης του προσωπικού στη χρήση του.

γ) **Αποσβέσεις δαπανών αγοράς άυλων περιουσιακών στοιχείων, αποσβέσεις δαπανών αγοράς αδειών χρήσης εξειδικευμένων επιστημονικών «πακέτων»/προγραμμάτων Η/Υ**, τα οποία είναι απαραίτητα για την υλοποίηση της έρευνας. Δεν περιλαμβάνεται σύνθετος λογισμικό γενικής χρήσεως, μη εστιασμένο στις ιδιαίτερες υπολογιστικές ανάγκες του συγκεκριμένου έργου.

δ) **Οι τρέχουσες λειτουργικές δαπάνες** όπως ενοίκια ή λειτουργική μίσθωση, λογαριασμοί ηλεκτρικού ρεύματος, ύδρευσης, σταθερής & κινητής τηλεφωνίας, ταχυδρομικά έξοδα κ.λ.π., κατά το σκέλος αυτών, μετά από επιμερισμό, που σχετίζεται αποκλειστικά με δραστηριότητες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας.

ε) **Αμοιβές κάθε βαθμίδας προσωπικού** (εργαζόμενοι με σύμβαση εξαρτημένης σχέσης εργασίας, αορίστου ή ορισμένου χρόνου ή μίσθωσης έργου), που απασχολείται στην εκτέλεση του έργου επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας κατά το διάστημα υλοποίησης αυτού και κατ' αναλογία προς το χρόνο της απασχόλησής του, όπως εξειδικευμένοι επιστήμονες, μεταπτυχιακοί σπουδαστές, τεχνικοί και βοηθητικό διοικητικό προσωπικό. Επισημαίνεται ότι **οι δαπάνες τεχνικού-διοικητικού προσωπικού της επιχείρησης, δεν δύνανται να υπερβαίνουν σε ποσοστό το 20%, επί του συνόλου των δαπανών μισθοδοσίας της συγκεκριμένης ερευνητικής ομάδας του έργου.**

στ) **Δαπάνες για μετακινήσεις εσωτερικού και εξωτερικού** για συνεργασία με εργαστήρια κ.λ.π., για ανακοίνωση αποτελεσμάτων σχετικών με το ερευνητικό έργο που εκτελείται, εκτελέστηκε ή σχεδιάζεται να εκτελεστεί, συμμετοχή σε σεμινάρια, συνέδρια, επιστημονικές συναντήσεις, που έχουν άμεση σχέση με το εκτελούμενο έργο επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας.

ζ) **Δαπάνες για ευρύ φάσμα αναλωσίμων** όπως χημικά και μικροβιολογικά αντιδραστήρια, μικροεξαρτήματα και όργανα μιας χρήσης ή περιορισμένου αριθμού χρήσεων.

η) **Δαπάνες για την αγορά διπλώματος ευρεσιτεχνίας** στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

θ) **Δαπάνες για την έκδοση διπλώματος ευρεσιτεχνίας** στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

ι) **Δαπάνες σύνδεσης με βάσεις δεδομένων, εθνικά και διεθνή δίκτυα γνώσης, ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες ή άλλες ηλεκτρονικές πηγές παροχής εξειδικευμένων γνώσεων και πληροφόρησης.** Απαραίτητη προϋπόθεση για την αναγνώριση των δαπανών αυτών είναι η αποκλειστική συνάφειά τους με το φυσικό αντικείμενο του εκτελούμενου έργου επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας.

κ) **Ανάθεση με σύμβαση σε εξωτερικούς συνεργάτες ή φορείς** (ιδιωτικά εργαστήρια και επιχειρήσεις, δημόσια ερευνητικά κέντρα και εργαστήρια, Α.Ε.Ι και Α.Τ.Ε.Ι), συγκεκριμένου και σαφώς καθορισμένου τμήματος έργου επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας. **Οι επιλέξιμες για τους σκοπούς της παρούσας δαπάνες υπεργολαβίας (φυσικών και νομικών προσώπων) για την εκτέλεση τμήματος του ερευνητικού έργου δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 70% του προϋπολογισμού του ερευνητικού έργου.**

ια) **Δαπάνες αγοράς ύλων περιουσιακών στοιχείων, τεχνογνωσίας, εγκριτικών παραβόλων και παραβόλων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας των υπό ανάπτυξη και παραγωγή στην Ελλάδα σκευασμάτων των έργων E&T που έχουν υποβληθεί προς πιστοποίηση από φαρμακευτικές εταιρείες,** με την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκαν κατά την ελεγχόμενη χρήση.

Σημειώνεται ότι **οι ανωτέρω αναφερόμενες δαπάνες (α) έως και (ια) είναι περιοριστικές και καμία άλλη δαπάνη δεν δύναται να κριθεί επιλέξιμη.** Οι δαπάνες που κρίνονται επιλέξιμες στο πλαίσιο του έργου/ων, υπολογίζονται στη βάση του **πραγματικού κόστους**, δηλαδή έχουν πραγματοποιηθεί από τις επιχειρήσεις και τεκμηριώνονται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, έκδοσης στο έτος αναφοράς και εξόφλησης έως την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος πιστοποίησης στη ΓΓΕΚ και στη βάση **απλοποιημένου κόστους, για τις δαπάνες προσωπικού** (μισθοδοσία με βάση σύμβαση εξαρτημένης σχέσης εργασίας αορίστου/ορισμένου χρόνου ή μίσθωσης έργου), εάν επιλεγεί η εφαρμογή του από τον δικαιούχο καθ' όλη τη διάρκεια της ελεγχόμενης περιόδου και χωρίς διαφοροποιήσεις εντός αυτής.

Σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 4965/2022 (Α'162), παράγραφος 1 «Για αιτούμενο ύψος δαπανών άνω του ποσού των εξήντα χιλιάδων (60.000,00) ευρώ, συγχρόνως με την υποβολή της φορολογικής δήλωσης, η επιχείρηση υποβάλλει στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, τα απαραίτητα δικαιολογητικά, τα οποία συνοδεύονται υποχρεωτικά από έκθεση ελέγχου όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 32 του ν. 4449/2017 (Α' 7), εφεξής «Έκθεση Διασφάλισης», για την πραγματοποίηση των δαπανών και το ύψος αυτών. Η Έκθεση Διασφάλισης υπογράφεται από ορκωτό ελεγκτή - λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία που είναι εγγεγραμμένος/η στο Δημόσιο Μητρώο με την αντίστοιχη ασφαλιστική κάλυψη, σύμφωνα με όσα

ορίζονται στα άρθρα 14 και 37 του ν. 4449/2017, μετά από τη διενέργεια σχετικού ελέγχου, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Χ.Π.Α.) και τη φορολογική νομοθεσία. Η εν λόγω Έκθεση Διασφάλισης καταρτίζεται εγγράφως, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των σχετικών διεθνών προτύπων και πιο συγκεκριμένα του **Διεθνούς Προτύπου Αναθέσεων Διασφάλισης 3000 με τίτλο: «ΑΝΑΘΕΣΕΙΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ»**, και αποτελεί εργασία που εντάσσεται στους υποχρεωτικούς ελέγχους.»

B.2. ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι ανωτέρω επιλέξιμες δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας της με αριθμ. 100335/28.06.2019 (Β' 2600) Κοινής Υπουργικής Απόφασης, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 79230/26.07.2021 (Β' 3293) ΚΥΑ, κατηγοριοποιούνται ως εξής:

Κατηγορία δαπάνης 1: «Αμοιβές Προσωπικού»

Στην κατηγορία περιλαμβάνονται αμοιβές για το προσωπικό που απασχολείται στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου. Πρόκειται για δαπάνες που αφορούν: α) στο τακτικό προσωπικό της επιχείρησης που απασχολείται στο έργο και συνδέεται με αυτή με σχέση εξαρτημένης εργασίας (μόνιμο, σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης αορίστου χρόνου) και β) σε τυχόν έκτακτο προσωπικό που απαιτείται για την υλοποίηση του έργου και απασχολείται είτε με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου (πλήρους ή μερικής απασχόλησης) είτε με σύμβαση μίσθωσης έργου (άρθρο 6 του Ν. 2527/1997).

Για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού της κατηγορίας δαπανών προσωπικού (περίπτωση ε, παρ. Β1.ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ) λαμβάνεται υπ' όψιν το ετήσιο ύψος αμοιβών των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο (μεικτές αμοιβές εργαζομένου, εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, δώρα εορτών, επίδομα αδείας και λοιπά επιδόματα). Έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στη σύμβαση εργασίας και καταβάλλονται κατά περίπτωση δεν είναι επιλέξιμες. Η συνολική επιλέξιμη αμοιβή ανά εργαζόμενο προσδιορίζεται με βάση τον πραγματικό χρόνο που αυτός απασχολείται με άμεση παροχή εργασίας στο πλαίσιο του έργου.

Στην περίπτωση εφαρμογής **πραγματικού κόστους**, η συνολική επιλέξιμη αμοιβή ανά εργαζόμενο προσδιορίζεται με βάση τη πραγματική δαπάνη για το χρόνο που απασχολήθηκε στο πλαίσιο του έργου με άμεση παροχή εργασίας.

Στην περίπτωση εφαρμογής **απλοποιημένου κόστους**, το **μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης υπολογίζεται ως το πηλίκο του τελευταίου τεκμηριωμένου ετήσιου μικτού κόστους απασχόλησης**, όπως αυτό ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία, **και του αριθμού των 1720 παραγωγικών ωρών** για άτομα που εργάζονται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης ή αναλογία των 1720 ωρών για άτομα που εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης. Σε περίπτωση που το τελευταίο ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης του προσωπικού για το δικαιούχο δεν είναι διαθέσιμο (12 συνεχείς μήνες), το ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης μπορεί να υπολογιστεί από το διαθέσιμο τεκμηριωμένο κόστος απασχόλησης ή από το κόστος απασχόλησης που προβλέπεται στη σχετική σύμβαση του απασχολούμενου με το δικαιούχο, κατάλληλα προσαρμοσμένο για περίοδο 12 μηνών. **Το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης** που υπολογίζεται σύμφωνα με τα ανωτέρω και αφορά στο προσωπικό της

επιχείρησης με εξαρτημένη σχέση εργασίας, αποτελεί επιλογή απλοποιημένου κόστους. Στις περιπτώσεις που το προσωπικό απασχολείται στο έργο για το σύνολο του συμβατικού του χρόνου ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού χρόνου απασχόλησης, οι δαπάνες για αμοιβές προσωπικού μπορούν να υπολογίζονται όχι με βάση το ωριαίο κόστος απασχόλησης αλλά ως το γινόμενο του σταθερού ποσοστού του συμβατικού του χρόνου με το μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης. Το μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης υπολογίζεται ως το ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης, δια δώδεκα (12) και αποτελεί επιλογή απλοποιημένου κόστους.

Σημειώνεται ότι οι δαπάνες τεχνικού-διοικητικού προσωπικού της επιχείρησης, δεν δύναται να υπερβαίνουν σε ποσοστό το 20%, επί του συνόλου των δαπανών μισθοδοσίας της εγκεκριμένης ερευνητικής ομάδας του έργου.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των αμοιβών έμμισθου προσωπικού είναι:

Επί τη βάση του πραγματικού κόστους:

- ✓ Αναγγελίες πρόσληψης των μελών της ομάδας έργου,
- ✓ Πλήρη βιογραφικά σημειώματα των μελών της ομάδας έργου,
- ✓ Σε περίπτωση έκτακτου προσωπικού, θα προσκομίζεται η σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου,
- ✓ Μηνιαίες μισθοδοτικές καταστάσεις του δικαιούχου όπου εμφανίζονται: **οι μικτές ετήσιες αποδοχές, οι αντίστοιχες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τα τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου για το έτος αναφοράς. Στις μισθοδοτικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται διακριτά οι αποζημιώσεις για την υπερωριακή και την πρόσθετη απασχόληση του προσωπικού, επιδόματα που δεν χορηγούνται σε τακτική βάση και άλλες αποδοχές που καταβάλλονται κατά περίπτωση.**
Σε περιπτώσεις όπου δεν είναι διακριτές οι πρόσθετες αμοιβές η επιτροπή πιστοποίησης δαπανών δύναται να ζητήσει από την επιχείρηση Υπεύθυνη Δήλωση, την οποία θα υπογράφει ο νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας, όπως αυτός ορίζεται από την Γενική Συνέλευση, σχετικά με την μη ύπαρξη πρόσθετων αμοιβών (βλέπε παράρτημα Γ.3- υπεύθυνη δήλωση),
- ✓ Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών του προσωπικού μέσω τραπεζικής πληρωμής
- ✓ Προσωρινές δηλώσεις παρακρατούμενων φόρων με εμφανή τον αριθμό δήλωσης, εφόσον το έμμισθο προσωπικό επιβαρύνεται με ΦΜΥ,
- ✓ Αποδεικτικά υποβολής ΑΠΔ
- ✓ **Φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα ή βεβαίωση ρύθμισης οφειλών**
Στην περίπτωση υπαγωγής της επιχείρησης σε ρύθμιση οφειλών, πρέπει να προσκομίζεται το έγγραφο του αντίστοιχου φορέα (φορολογικού ή ασφαλιστικού) περί υπαγωγής σε ρύθμιση καταβολής οφειλών, στο οποίο απαιτείται να αναγράφονται: το χρονικό διάστημα που αφορά η ρύθμιση, το συνολικό ποσό το οποίο και ρυθμίζεται, ο αριθμός των δόσεων, το ποσό της κάθε δόσης. Επιπλέον, η επιχείρηση θα πρέπει να προσκομίζει αποδεικτικά εξοφλήσεων των δόσεων της ρύθμισης.
- ✓ **Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (Global timesheets) στα οποία θα αποτυπώνονται, σε επίπεδο φυσικού προσώπου, οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα, και για κάθε έργο ή άλλη δραστηριότητα (βλέπε παράρτημα Γ.2- υπολογισμός ανθρωποπροσπάθειας και κόστους εργασίας), υπογεγραμμένα από τον εργαζόμενο και τον**

υπεύθυνο της διοίκησης της επιχείρησης. Για τις περιπτώσεις που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στο έργο για το σύνολο του συμβατικού του χρόνου ή για σταθερό ποσοστό απασχόλησης δεν απαιτείται η συμπλήρωση φύλλων χρονοχρέωσης αλλά βεβαίωση (Υπεύθυνη Δήλωση) από την επιχείρηση για πλήρη και αποκλειστική/σταθερή απασχόληση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική απόφαση της διοίκησης της επιχείρησης,

- ✓ **Αναλυτικό καθολικό των ξεχωριστών διακριτών λογαριασμών, που τηρούνται για τις δαπάνες του προσωπικού του έργου (π.χ., 60.00.00.0080 «Αμοιβές Έμμισθου Προσωπικού E&T», 60.03.00.0080 ή 60.02.00.0080 «Εργοδοτικές Εισφορές Έμμισθου Προσωπικού E&T» κτλ). Η λογιστική καταχώριση της μισθοδοσίας των μελών να προσκομίζεται σε ετήσια βάση.**

Επί τη βάση του Απλοποιημένου κόστους:

- ✓ **Αναγγελίες πρόσληψης των μελών της ομάδας έργου,**
- ✓ **Πλήρη βιογραφικά σημειώματα των μελών της ομάδας έργου,**
- ✓ **Σε περίπτωση έκτακτου προσωπικού, θα προσκομίζεται η σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου,**
- ✓ **Ετήσιες μισθοδοτικές καταστάσεις του δικαιούχου όπου εμφανίζονται: οι μικτές ετήσιες αποδοχές, οι αντίστοιχες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τα τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου για το έτος αναφοράς (προηγούμενου οικονομικού έτους, δηλ. 2022) στο οποίο βασίζεται ο υπολογισμός του μικτού ωριαίου ή μηνιαίου κόστους απασχόλησης. Στις μισθοδοτικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται διακριτά οι αποζημιώσεις για την υπερωριακή και την πρόσθετη απασχόληση του προσωπικού, επιδόματα που δεν χορηγούνται σε τακτική βάση και άλλες αποδοχές που καταβάλλονται κατά περίπτωση,**
- ✓ **Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (Global timesheets) στα οποία θα αποτυπώνονται, σε επίπεδο φυσικού προσώπου, οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα, και για κάθε έργο ή άλλη δραστηριότητα (βλέπε παράρτημα Γ.2- υπολογισμός ανθρωποπροσπάθειας και κόστους εργασίας), υπογεγραμμένα από τον εργαζόμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης της επιχείρησης. Για τις περιπτώσεις που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στο έργο για το σύνολο του συμβατικού του χρόνου ή για σταθερό ποσοστό απασχόλησης, δεν απαιτείται η συμπλήρωση φύλλων χρονοχρέωσης αλλά βεβαίωση (Υπεύθυνη Δήλωση) από την επιχείρηση για πλήρη και αποκλειστική/σταθερή απασχόληση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική απόφαση της διοίκησης της επιχείρησης,**

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των αμοιβών έκτακτου προσωπικού με σύμβαση μίσθωσης έργου είναι:

- ✓ **Αντίγραφα συμβάσεων μίσθωσης έργου στις οποίες θα ορίζεται με σαφήνεια το αντικείμενο της απασχόλησης στη πράξη, η χρονική διάρκεια, ο τόπος εργασίας, ο τρόπος παραλαβής του έργου, το τίμημα και ο τρόπος καταβολής του,**
- ✓ **Θεώρηση των συμβάσεων από την αρμόδια ΔΟΥ,**
- ✓ **Παραστατικά πληρωμής (τιμολόγια ή άλλα λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος), σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία. Σε κάθε παραστατικό θα πρέπει να υπάρχει**

σαφής αναγραφή του συγκεκριμένου έργου και σαφής επιμερισμός της αμοιβής, σε περίπτωση που εκδίδεται για περισσότερα του ενός αντικείμενα/έργα,

- ✓ **Αποδεικτικά εξόφλησης** για παραστατικά που προβλέπεται η εξόφλησή τους μέσω τραπεζικής πληρωμής,
- ✓ **Αναλυτικά καθολικά των ξεχωριστών διακριτών λογαριασμών** που τηρούνται για τις δαπάνες του έργου.

Στις περιπτώσεις μη απόδοσης ασφαλιστικών εισφορών αλλά υπαγωγής σε **ρύθμιση**, πρέπει να προσκομίζεται το **έγγραφο του ασφαλιστικού φορέα περί υπαγωγής σε ρύθμιση καταβολής εισφορών, στο οποίο αναγράφονται: το χρονικό διάστημα που αφορά η ρύθμιση, το συνολικό ποσό, το ποσό της κάθε δόσης και ο αριθμός των δόσεων**. Ελέγχεται η συμβατότητα ανάμεσα στο χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο έγγραφο και στην ελεγχόμενη περίοδο, καθώς και αν οι δόσεις εξυπηρετούνται κανονικά μέχρι την ημερομηνία ελέγχου. Η δαπάνη πιστοποιείται εάν πληρούνται τα δύο αυτά κριτήρια και εφόσον το καταβληθέν ποσό των εισφορών καλύπτει το ποσό που αντιστοιχεί στις ασφαλιστικές εισφορές της ελεγχόμενης περιόδου. Σε περίπτωση **ρύθμισης του φόρου εισοδήματος ισχύουν τα αναφερόμενα για τη ρύθμιση των ασφαλιστικών εισφορών**.

Κατηγορία δαπάνης 2-1: «Αμοιβές σε εξωτερικούς συνεργάτες με σύμβαση»

Στην κατηγορία αυτή, περιλαμβάνονται **δαπάνες για ανάθεση έρευνας μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών σε φυσικά πρόσωπα για ερευνητικές δραστηριότητες**.

Οι επιλέξιμες, για τους σκοπούς του ερευνητικού έργου, δαπάνες υπεργολαβίας (φυσικών και νομικών προσώπων) δεν μπορούν να υπερβαίνουν, στο σύνολο τους, το 70% του προϋπολογισμού του ερευνητικού έργου.

Τα πρόσθετα **δικαιολογητικά** που απαιτούνται για την πιστοποίηση των αμοιβών προσωπικού έρευνας επί συμβάσει είναι:

- ✓ **Αντίγραφα των συμβάσεων έργου** (όπου απαιτείται) στις οποίες θα ορίζεται με σαφήνεια το φυσικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί, το ύψος του εργολαβικού ανταλλάγματος, η διάρκεια της σύμβασης καθώς και τα τελικά ελέγξιμα παραδοτέα του. Στην περίπτωση όπου η σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερες της μιας δραστηριότητες (συμμετοχή σε ερευνητικά έργα, γενικότερη παροχή υπηρεσιών κτλ), θα πρέπει να διευκρινίζονται ευκρινώς το φυσικό αντικείμενο, η αμοιβή και τα παραδοτέα που αφορούν στην κάθε δραστηριότητα (επισημαίνεται ότι στις περιπτώσεις που η ελεγχόμενη επιχείρηση διατηρεί με κάποιον εξωτερικό συνεργάτη σχέση εργασίας, όπου τον απασχολεί χωρίς κάποιο χρονοδιάγραμμα, αλλά με αμοιβή ανά τεμάχιο/ανά ώρα και για όσο απαιτείται σύμφωνα με τις ανάγκες του εκτελούμενου έργου θα πρέπει να συνάπτει σχετική σύμβαση στην οποία να αναφέρει ότι η αμοιβή του εξωτερικού συνεργάτη είναι με την ανά τεμάχιο/ανά ώρα εργασία του, όπου αναφέρεται και το σχετικό αντίτιμο),
- ✓ **Θεώρηση των συμβάσεων από την αρμόδια ΔΟΥ,**
- ✓ **Παραστατικά πληρωμής** (τιμολόγια ή άλλα λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος), σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία. Σε κάθε παραστατικό θα πρέπει να υπάρχει σαφής αναγραφή του συγκεκριμένου έργου και σαφής επιμερισμός της αμοιβής, σε περίπτωση που εκδίδεται για περισσότερα του ενός αντικείμενα/έργα,

- ✓ **Αποδεικτικά εξόφλησης** για παραστατικά που προβλέπεται η εξόφλησή τους μέσω τραπεζικής πληρωμής,
- ✓ **Αποδεικτικά υποβολής των οριστικών δηλώσεων αμοιβών από ελευθέρια επαγγέλματα (ΦΕΕ)** συνοδευόμενα από τις αντίστοιχες εξοφλήσεις,
- ✓ **Βεβαίωση παραλαβής του έργου υπογεγραμμένη από τον υπεύθυνο του έργου, με εκτενή αναφορά στο υλοποιούμενο φυσικό αντικείμενο καθώς και συσχέτιση αυτού με τα αντίστοιχα παραδοτέα,**
- ✓ **Αναλυτικά καθολικά των ξεχωριστών διακριτών λογαριασμών της μορφής 61.00.00.0080 «Αμοιβές και έξοδα ελεύθερων επαγγελματιών E&T»** που τηρούνται για τις δαπάνες του έργου.

Στην περίπτωση όπου, τα φυσικά πρόσωπα εμπίπτουν στις διατάξεις του ν.4387/2016 (άρθρο 39, παρ. 9), απαιτείται, για την πιστοποίηση των δαπανών, η προσκόμιση **δικαιολογητικών απόδοσης των ασφαλιστικών εισφορών τους**. Επιπρόσθετα, στην περίπτωση όπου τα φυσικά πρόσωπα απαλλάσσονται από το ΦΠΑ, απαιτείται η προσκόμιση **εγγράφου απαλλαγής από την αρμόδια ΔΟΥ**.

Κατηγορία δαπάνης 2-2: «Αμοιβές Συμβούλων/Υπεργολαβίες»

Στην κατηγορία αυτή, περιλαμβάνονται **αμοιβές για ανάθεση έρευνας επί Συμβάσει, για συγκεκριμένο και σαφώς καθορισμένο τμήμα έργου επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας, σε νομικά πρόσωπα (π.χ. ιδιωτικά εργαστήρια και επιχειρήσεις, δημόσια ερευνητικά κέντρα και εργαστήρια, Α.Ε.Ι και Α.Τ.Ε.Ι) ή δαπάνες σύμβασης με εταιρία παροχής ενοικιαζόμενου προσωπικού.**

Οι επιλέξιμες, για τους σκοπούς του ερευνητικού έργου δαπάνες υπεργολαβίας (φυσικών και νομικών προσώπων) δεν μπορούν να υπερβαίνουν, στο σύνολο τους, το 70% του προϋπολογισμού του ερευνητικού έργου, ήτοι αθροιστικά με το ως ανωτέρω.

Τα πρόσθετα **δικαιολογητικά** που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών Συμβούλων/Υπεργολαβίας είναι:

- ✓ **Αντίγραφα των συμβάσεων ανάθεσης έργου (όπου απαιτείται)** στις οποίες θα ορίζεται με σαφήνεια το φυσικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί, το ποσό της αμοιβής Συμβούλων/Υπεργολαβών, η διάρκεια της σύμβασης καθώς και τα παραδοτέα του. Στην περίπτωση όπου η σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερες της μιας δραστηριότητες (συμμετοχή σε ερευνητικά έργα, γενικότερη παροχή υπηρεσιών κτλ), θα πρέπει να διευκρινίζονται το φυσικό αντικείμενο, η αμοιβή και τα παραδοτέα που αφορούν στην κάθε δραστηριότητα. Σε περιπτώσεις όπου συνάπτεται σύμβαση με εταιρία παροχής δανειζόμενου προσωπικού θα πρέπει να προσκομιστεί: η σχετική σύμβαση και συνοδευτικά η αποτύπωση της ανθρωποπροσπάθειας του δανειζόμενου προσωπικού στο έργο (επισημαίνεται ότι στις περιπτώσεις που η ελεγχόμενη επιχείρηση διατηρεί με κάποιον εξωτερικό συνεργάτη σχέση εργασίας, όπου τον απασχολεί χωρίς κάποιο χρονοδιάγραμμα, αλλά με αμοιβή ανά τεμάχιο/ανά ώρα και για όσο απαιτείται σύμφωνα με τις ανάγκες του εκτελούμενου έργου θα πρέπει να συνάπτει σχετική σύμβαση στην οποία να αναφέρει ότι η αμοιβή του εξωτερικού συνεργάτη είναι με την ανά τεμάχιο/ανά ώρα εργασία του όπου αναφέρεται και το σχετικό αντίτιμο),
- ✓ **Θεώρηση των συμβάσεων από την αρμόδια ΔΟΥ,**

- ✓ **Παραστατικά πληρωμής** (τιμολόγια ή άλλα λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος), σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία. Σε κάθε παραστατικό θα πρέπει να υπάρχει σαφής αναγραφή του συγκεκριμένου έργου και σαφής επιμερισμός της αμοιβής, σε περίπτωση που εκδίδεται για περισσότερα του ενός αντικείμενου/έργου,
- ✓ **Αποδεικτικά εξόφλησης** για παραστατικά που προβλέπεται η εξόφλησή τους μέσω τραπεζικής πληρωμής,
- ✓ **Βεβαίωση παραλαβής του έργου υπογεγραμμένη από τον υπεύθυνο του έργου**, με εκτενή αναφορά στο υλοποιούμενο φυσικό αντικείμενο καθώς και συσχέτιση αυτού με τα αντίστοιχα παραδοτέα,
- ✓ **Αναλυτικά καθολικά των ξεχωριστών διακριτών λογαριασμών, της μορφής 61.00.00.0080 «Αμοιβές και έξοδα ελεύθερων επαγγελματιών E&T»** που τηρούνται για τις δαπάνες του έργου.

Επισημαίνεται ότι: για τις ως ανωτέρω αναφερόμενες υπηρεσίες, στις οποίες δεν απαιτείται η σύναψη σύμβασης, πρέπει να προσκομιστεί η σχετική προσφορά από τον φορέα στην οποία αναγράφονται οι οικονομικοί όροι της παροχής των υπηρεσιών και επί πλέον στο τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών πρέπει να αναφέρονται ρητά οι παρεχόμενες υπηρεσίες.

Σημειώνεται ότι σε περιπτώσεις όπου υπάρχει σύμβαση με υπεργολάβο ο οποίος παρέχει στην επιχείρηση δανειζόμενο προσωπικό για την εκτέλεση μέρους του ερευνητικού έργου, θα πρέπει να προσκομιστεί η σχετική συναφθείσα σύμβαση, η θεώρηση αυτής, τα σχετικά παραστατικά καθώς και η αποτύπωση της ανθρωποπροσπάθειας του δανειζόμενου προσωπικού (φύλλα χρονοχρέωσης).

Κατηγορία Δαπάνης 3-1: «Αποσβέσεις δαπανών για Κτίρια»

Στη συγκεκριμένη κατηγορία περιλαμβάνονται **αποσβέσεις δαπανών αγοράς, κατασκευής ή επισκευής, συντήρησης, ανακαίνισης κτιρίων**, κατά το σκέλος αυτών, **μετά από επιμερισμό (βλέπε παράρτημα Γ.1 - επιμερισμός δαπανών)** που σχετίζονται αποκλειστικά με δραστηριότητες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας.

Επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου (στο βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται σε αυτό), οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές.

Τα πρόσθετα **δικαιολογητικά** που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών αποσβέσεων για Κτίρια είναι:

- ✓ **Τίτλοι κτήσης του κτιρίου**
- ✓ **Συμβάσεις με εργολάβους κτιριακών εγκαταστάσεων και τεχνικών έργων, θεωρημένες από την αρμόδια ΔΟΥ, στην περίπτωση εκτέλεσης τεχνικών εργασιών.**
- ✓ **Μητρώο Παγίων για τις αποσβέσεις των κτιρίων**
- ✓ **Αναλυτικό καθολικό του ξεχωριστού διακριτού λογαριασμού που τηρούνται για τις δαπάνες του έργου. (π.χ. 66.00.00.0080 «Αποσβέσεις E&T»).**

Για τις περιπτώσεις όπου η επιχείρηση εκμισθώνει κτίρια θα πρέπει να προσκομίζει τα **μισθωτήρια συμβόλαια**, και τα **αποδεικτικά του λογιστικού χειρισμού των σχετικών εξόδων (αποσβέσεων, μισθωμάτων, τόκων κ.α)** των μισθωμένων κτιρίων.

Κατηγορία δαπάνης 3-2: «Αποσβέσεις δαπανών για Όργανα & Εξοπλισμό (για ερευνητικούς σκοπούς)»

Στην κατηγορία δαπάνης περιλαμβάνονται οι **αποσβέσεις δαπανών αγοράς ή χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού και οργάνων εργαστηριακής υποδομής** για το χρονικό διάστημα που χρησιμοποιούνται για ερευνητικούς σκοπούς (συσκευές, εργαλεία, επιστημονικά όργανα, διατάξεις και τα εξαρτήματα τους εργαστηριακής ή ημιβιομηχανικής κλίμακας καθώς και εγκαταστάσεις ημιβιομηχανικών δοκιμών). Πρόκειται δηλαδή για **ειδικό εξοπλισμό και όχι εξοπλισμό γενικής χρήσης ή βασικό εξοπλισμό** που χρησιμεύει στην παραγωγική διαδικασία της επιχείρησης. Στις δαπάνες της κατηγορίας αυτής μπορεί να περιλαμβάνονται **τυχόν πρόσθετα κόστη μεταφοράς και εγκατάστασης του εξοπλισμού καθώς και εκπαίδευσης του προσωπικού για τη χρήση του, εφόσον παγιοποιούνται αυξάνοντας την αξία του εξοπλισμού, διαφορετικά κατατάσσονται στην κατηγορία δαπάνης «Λοιπές λειτουργικές δαπάνες».**

Σημειώνεται ότι με τον όρο **χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού**, ο εξοπλισμός αναγνωρίζεται σαν πάγιο στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης και ως τούτου διενεργούνται αποσβέσεις (άρθρο 24 ΚΦΕ). Παράλληλα, η επιχείρηση καταγράφει στα βιβλία της έξοδο για τα καταβληθέντα μισθώματα και το ποσό των τόκων που απορρέει από τη σύμβαση. Σε αυτήν την περίπτωση θεωρείται ως επιλέξιμη δαπάνη το ποσό της απόσβεσης (δεν είναι επιλέξιμα τα ποσά για μισθώματα και τόκους).

Τα πρόσθετα **δικαιολογητικά** που απαιτούνται για την πιστοποίηση των αποσβέσεων των δαπανών για όργανα και εξοπλισμό:

- ✓ **Παραστατικά αγοράς εξοπλισμού** σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, όπου σε κάθε παραστατικό θα πρέπει να υπάρχει σαφής περιγραφή του παγίου. Για την περίπτωση **χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού** προσκομίζεται η **σχετική σύμβαση** (πλήρες κείμενο αυτής). Στις χρηματοδοτικές μισθώσεις, ο εξοπλισμός αναγνωρίζεται σαν πάγιο στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης και ως τούτου διενεργούνται αποσβέσεις (άρθρο 24 ΚΦΕ). Παράλληλα, η επιχείρηση καταγράφει στα βιβλία της έξοδο για τα καταβληθέντα μισθώματα και το ποσό των τόκων που απορρέει από τη σύμβαση. Σε αυτήν την περίπτωση, θεωρείται ως επιλέξιμη δαπάνη το ποσό της απόσβεσης (δεν είναι επιλέξιμα τα ποσά για μισθώματα και τόκους).
- ✓ **Μητρώο παγίων** στο οποίο έχουν καταχωρηθεί τα αποκτούμενα παγία και το οποίο απαιτείται να περιέχονται τα εξής: περιγραφή παγίου, αριθμός παραστατικού αγοράς, ημερομηνία αγοράς, αξία κτήσης, έτη απόσβεσης, ποσοστό απόσβεσης, αποσβέσεις χρήσης, αναπόσβεστη αξία κτλ,
- ✓ Κατάλογος με τους αριθμούς σειράς (**serial numbers**) των παγίων στοιχείων,
- ✓ Σε περίπτωση **εισαγωγής/αγοράς του παγίου από το εξωτερικό**, όλα τα κατά νόμο παραστατικά,
- ✓ **Αποδεικτικά εξόφλησης** για παραστατικά που προβλέπεται η εξόφλησή τους μέσω τραπεζικής πληρωμής,

- ✓ Αναλυτικό καθολικό του ξεχωριστού διακριτού λογαριασμού που τηρούνται για τις δαπάνες του έργου (π.χ. 66.00.00.0080 «Αποσβέσεις E&T»).

Σε περίπτωση όπου η επιχείρηση χρησιμοποιεί στην τρέχουσα χρήση, πάγια τα οποία έχει προμηθευτεί σε προηγούμενες χρήσεις θα πρέπει επιπλέον να προσκομίζονται τα παραστατικά αγοράς τους και οι εξοφλήσεις αυτών.

Κατηγορία δαπάνης 3-3: «Αποσβέσεις δαπανών για αγορά Άυλων Παγίων (λογισμικό, άδειες χρήσης λογισμικού)»

Στην κατηγορία περιλαμβάνονται **αποσβέσεις: δαπανών αγοράς άυλων περιουσιακών στοιχείων, δαπανών αγοράς ή αδειών χρήσης εξειδικευμένων επιστημονικών «πακέτων» προγραμμάτων Η/Υ, τα οποία είναι απαραίτητα για την υλοποίηση της έρευνας.** Δεν περιλαμβάνεται σύνηθες λογισμικό γενικής χρήσεως, μη εστιασμένο στις ιδιαίτερες υπολογιστικές ανάγκες του συγκεκριμένου έργου.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών είναι:

- ✓ **Παραστατικά αγοράς** λογισμικού/αδειών χρήσης λογισμικού σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία όπου σε κάθε παραστατικό θα πρέπει να υπάρχει σαφής περιγραφή του παγίου,
- ✓ **Μητρώο παγίων** στο οποίο έχουν καταχωρηθεί τα αποκτώμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού (πάγια) στο οποίο απαιτείται να περιέχονται τα εξής: περιγραφή παγίου, αριθμός παραστατικού αγοράς, ημερομηνία αγοράς, αξία κτήσης, έτη απόσβεσης, ποσοστό απόσβεσης, αποσβέσεις χρήσης, αναπόσβεστη αξία κτλ,
- ✓ Κατάλογος με τους αριθμούς σειράς (**serial numbers**) των παγίων στοιχείων ή αριθμός άδειας χρήσης,
- ✓ **Αποδεικτικά εξόφλησης** για παραστατικά που προβλέπεται η εξόφλησή τους μέσω τραπεζικής πληρωμής,
- ✓ **Αναλυτικό καθολικό του ξεχωριστού διακριτού λογαριασμού που τηρούνται για τις δαπάνες του έργου** (πχ 66.00.00.0080 «Αποσβέσεις E&T»).

Κατηγορία δαπάνης 4 – «Δαπάνες Μετακινήσεων»

Περιλαμβάνονται **δαπάνες μετακινήσεων εσωτερικού και εξωτερικού για συνεργασία με εργαστήρια κ.λπ., για ανακοίνωση αποτελεσμάτων σχετικών με το ερευνητικό έργο που εκτελείται, εκτελέστηκε ή σχεδιάζεται να εκτελεστεί, συμμετοχή σε σεμινάρια, συνέδρια, επιστημονικές συναντήσεις και κάθε είδους μετακινήσεις που έχουν άμεση σχέση με το εκτελούμενο έργο επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας.**

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών μετακινήσεων είναι:

- ✓ **Εξοδολόγιο/Εντύπο μετακινήσεων** στο οποίο θα αναφέρονται αναλυτικά οι δαπάνες που αφορούν τις μετακινήσεις, το όνομα του μετακινούμενου, οι ημερομηνίες αναχώρησης και επιστροφής, ο τόπος προορισμού καθώς και ο σκοπός αυτής (απαραίτητη για κάθε μετακίνηση η συμπλήρωση του Εξοδολογίου/Εντύπου Μετακίνησης),

- ✓ **Παραστατικά για τις δαπάνες που περιλαμβάνονται στο Εξοδολόγιο/Έντυπο μετακινήσεων** (π.χ. εισιτήρια, τιμολόγιο ξενοδοχείου κλπ),
- ✓ **Αποδεικτικά εξόφλησης** για παραστατικά που προβλέπεται η εξόφλησή τους μέσω τραπεζικής πληρωμής,
- ✓ **Έκθεση πεπραγμένων** στην οποία θα τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα πραγματοποίησης των μετακινήσεων καθώς και η συσχέτισή τους με το έργο. Επιπλέον, να προσκομίζεται σχετικό τεκμηριωτικό υλικό από τα συνέδρια/ημερίδες (εγγραφή, πρόγραμμα, φυλλάδια, βεβαιώσεις παρακολούθησης κτλ),
- ✓ **Αναλυτικό καθολικό του ξεχωριστού διακριτού λογαριασμού, της μορφής 64.01.00.0080 «Δαπάνες μετακινήσεων E&T»** που τηρείται για τις δαπάνες μετακινήσεων του έργου.

Σημειώνεται ότι μετακινήσεις μελών της ομάδας έργου, οι οποίες πραγματοποιούνται για λοιπούς σκοπούς (π.χ. συναντήσεις με δυνητικούς πελάτες, μετακινήσεις για συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις, κτλ) δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες.

Κατηγορία Δαπάνης 5 – «Δαπάνες για αγορά Αναλωσίμων»

Περιλαμβάνονται δαπάνες για ευρύ φάσμα αναλωσίμων, τα οποία έχουν άμεση σχέση με το ερευνητικό αντικείμενο του έργου (όπως π.χ. χημικά και μικροβιολογικά αντιδραστήρια, μικροεξαρτήματα και όργανα μιας χρήσης ή μικρού αριθμού χρήσεων).

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της κατηγορίας είναι:

- ✓ **Παραστατικά δαπανών αγοράς** αναλωσίμων συνοδευόμενα από τις αντίστοιχες εξοφλήσεις καθώς και τις λογιστικές καρτέλες του λογαριασμού 50 των προμηθευτών. (Οι λογιστικές καρτέλες των προμηθευτών, λόγω του μεγάλου όγκου τους, να προσκομίζονται μόνο σε ηλεκτρονική μορφή),
- ✓ **Αποδεικτικά εξόφλησης** για παραστατικά που προβλέπεται η εξόφλησή τους μέσω τραπεζικής πληρωμής,
- ✓ **Αναλυτικό καθολικό του ξεχωριστού διακριτού λογαριασμού, της μορφής 64.07.00.0080 ή 64.08.00.0080 «Δαπάνες αναλωσίμων E&T»** που τηρείται για τις δαπάνες αναλωσίμων του έργου.

Κατηγορία Δαπάνης 6.1 - «Δαπάνες Καινοτομίας»

Η συγκεκριμένη κατηγορία αφορά: **δαπάνες έκδοσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας στην Ελλάδα και το εξωτερικό, δαπάνες σύνδεσης με βάσεις δεδομένων, εθνικά και διεθνή δίκτυα γνώσης, ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες ή άλλες ηλεκτρονικές πηγές παροχής εξειδικευμένων γνώσεων και πληροφόρησης.** Απαραίτητη προϋπόθεση για την αναγνώριση των δαπανών της κατηγορίας είναι η αποκλειστική συνάφειά τους με το φυσικό αντικείμενο του εκτελούμενου έργου επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της κατηγορίας είναι:

- ✓ **Παραστατικά δαπανών** της κατηγορίας τα οποία θα πρέπει να περιλαμβάνουν τις περιγραφές των δαπανών (σε περιπτώσεις δαπανών εξωτερικού απαιτείται η προσκόμιση του **Invoice και όχι του Proforma Invoice**),

- ✓ **Αποδεικτικά κατοχύρωσης πνευματικών δικαιωμάτων** (οι τίτλοι οι οποίοι απονέμονται στην επιχείρηση) από τον εκάστοτε φορέα (Ο.Β.Ι, φορείς κατοχύρωσης πνευματικών δικαιωμάτων εξωτερικού),
- ✓ **Αποδεικτικά εξόφλησης** για παραστατικά που προβλέπεται η εξόφλησή τους μέσω τραπεζικής πληρωμής,
- ✓ **Αναλυτικό καθολικό του ξεχωριστού διακριτού λογαριασμού, που τηρείται για τις λοιπές δαπάνες του έργου** (π.χ. 64.05.00.0080 «Δαπάνες συνδρομών E&T» κτλ).

Κατηγορία Δαπάνης 6.2 – «Λειτουργικές δαπάνες»

Περιλαμβάνονται οι τρέχουσες λειτουργικές δαπάνες όπως ενοίκια ή λειτουργική μίσθωση, λογαριασμοί ηλεκτρικού ρεύματος, ύδρευσης, σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, ταχυδρομικά έξοδα κτλ, κατά το σκέλος αυτών, έπειτα από επιμερισμό (βλέπε παράρτημα Γ.1- επιμερισμός δαπανών), που σχετίζονται αποκλειστικά με δραστηριότητες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας.

Μια μίσθωση εφόσον χαρακτηρίζεται ως λειτουργική, με βάση τους λογιστικούς και τους φορολογικούς κανόνες, τότε δεν αναγνωρίζεται ο εξοπλισμός ως πάγιο περιουσιακό στοιχείο στα βιβλία της επιχείρησης αλλά αναγνωρίζεται μόνο η δαπάνη για τα μισθώματα και τους τόκους. Με αυτήν ο μισθωτής μισθώνει από μια εταιρεία ένα πάγιο για συγκεκριμένη χρονική περίοδο και στο τέλος της μισθωτικής περιόδου, ο μισθωτής είτε επιστρέφει το πάγιο (Λειτουργική μίσθωση χωρίς εξαγορά) είτε εξαγοράζει το πάγιο (Λειτουργική μίσθωση με εξαγορά).

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των λειτουργικών δαπανών είναι:

- ✓ **Παραστατικά** των διαφόρων λειτουργικών δαπανών,
- ✓ **Αποδεικτικά εξόφλησης** για παραστατικά που προβλέπεται η εξόφλησή τους μέσω τραπεζικής πληρωμής,
- ✓ **Έκθεση τεκμηρίωσης** σχετικά με τον τρόπο επιμερισμού των λειτουργικών δαπανών που αφορούν τη λειτουργία E&T,
- ✓ **Αναλυτικό καθολικό του ξεχωριστού διακριτού λογαριασμού**, της μορφής 62.02.00.0080 ή 64.03.00.0080 «Δαπάνες ύδρευσης E&T» κτλ, που τηρούνται για το έργο.

B.3. ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας οι ακόλουθες:

- 1) Οι κάθε είδους αμοιβές μετόχων, διευθυνόντων συμβούλων, προέδρων Δ.Σ., μελών διοικητικών συμβουλίων, εταίρων, διαχειριστών, γενικών διευθυντών, ιδιοκτητών εν γένει της επιχείρησης, όσων συνδέονται με αυτούς με συγγένεια α' βαθμού και των συζύγων αυτών της δικαιούχου επιχείρησης καθώς και οι αμοιβές φυσικών προσώπων με τις προηγούμενες ιδιότητες σε συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις, όπως και των προσώπων που είχαν μια από τις παραπάνω ιδιότητες κατά τα δύο προηγούμενα φορολογικά έτη από αυτό της πραγματοποίησης των υπό κρίση δαπανών,
- 2) Οι δαπάνες που αφορούν αποζημιώσεις απόλυσης, έκτακτες αμοιβές, παροχές σε είδος, ανώφελες υπερβολικές ή υπέρμετρες δαπάνες, δαπάνες ψυχαγωγίας, δαπάνες διαφήμισης, δαπάνες διανομής

και προώθησης προϊόντων ή εμπορικών δραστηριοτήτων, δαπάνες εκπαίδευσης προσωπικού, δαπάνες υπερωριών και αποζημιώσεων,

- 3) Οι δαπάνες που δεν προκύπτουν ως άμεση ανάγκη του συγκεκριμένου έργου E&T αλλά σχετίζονται με άλλες δραστηριότητες της επιχείρησης,
- 4) Οι μετακινήσεις μελών που δεν ανήκουν στην ομάδα έργου,
- 5) Οι δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών,
- 6) Ο ΦΠΑ, εφόσον μπορεί να ανακτηθεί ή συμψηφιστεί με οποιονδήποτε τρόπο,
- 7) Οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα της επιχείρησης,
- 8) Οι δαπάνες για εκπαίδευση – επιμόρφωση προσωπικού, εκτός από την εκπαίδευση χρήσης εξοπλισμού και οργάνων εργαστηριακής υποδομής,
- 9) Συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις,
- 10) Οι δαπάνες μετακινήσεων που αφορούν ημερήσιες αποζημιώσεις και έξοδα σίτισης εφόσον δεν συνοδεύονται από παραστατικά καθώς και τα έξοδα μετακίνησης με ταξί (στις περιπτώσεις μετακινήσεων όπου προσκομίζονται παραστατικά δαπανών, πιστοποιείται κατ' ανώτατο όριο το ποσό των 40€ ανά ημέρα).

B.4 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΤΗΡΗΣΗ ΧΩΡΙΣΤΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ

Ανεξάρτητα από το τύπο τήρησης βιβλίων, είναι απαραίτητη η τήρηση ξεχωριστού λογαριασμού στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης για τις δαπάνες του/των έργου/ων.

Στη περίπτωση τήρησης **διπλογραφικών βιβλίων** απαιτείται η τήρηση τελευταίας βαθμίδας λογαριασμών για κάθε έργο.

Στη περίπτωση τήρησης **απλογραφικών βιβλίων** απαιτείται η παρακολούθηση σε ιδιαίτερη στήλη του βιβλίου εσόδων-εξόδων για κάθε έργο.

Σχετικά με τις λογιστικές εγγραφές των παραστατικών τα απαιτούμενα **δικαιολογητικά** ανάλογα με την κατηγορία των λογιστικών βιβλίων είναι:

α) Σε περίπτωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων

- ✓ Αντίγραφα των Αναλυτικών Καθολικών (καρτέλες) των λογαριασμών λογιστικής απεικόνισης των δαπανών του έργου
- ✓ Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων της καταχώρησης των δαπανών του έργου και των εξοφλήσεων τους

β) Σε περίπτωση τήρησης απλογραφικών βιβλίων

- ✓ Αντίγραφα των σελίδων του βιβλίου εσόδων-εξόδων (και των αναλυτικών καταστάσεων των εξόδων όπου αυτό απαιτείται κατά περίπτωση), στα οποία έχουν καταχωρηθεί τα παραστατικά των δαπανών του έργου

B.5. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΦΟΡΟΑΠΑΛΛΑΓΗΣ

Για την έκδοση της βεβαίωσης φοροαπαλλαγής, απαιτείται η προσκόμιση των παρακάτω δικαιολογητικών υπογεγραμμένων από το νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης, σε ηλεκτρονική μορφή (usb) με σύντομη ονοματοδοσία των φακέλων/ υποφακέλων:

- **Έντυπο υποβολής** για το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο κατάλληλα συμπληρωμένο για κάθε ερευνητικό έργο ξεχωριστά για τη χρήση 2023.
Ειδικά για το Φυσικό Αντικείμενο, επισημαίνεται ότι το Έντυπο Υποβολής θα πρέπει να περιλαμβάνει: **Αναλυτική τεχνική περιγραφή** (γενική περιγραφή του Φυσικού Αντικειμένου / συνολική πορεία του έργου, Ενότητες Εργασιών για το 2023, **Ομάδα Έργου, Μεθοδολογία, Εξοπλισμός** που χρησιμοποιήθηκε και άλλες σχετικές δαπάνες) ανά υποβληθέν έργο. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δίνεται στα επιμέρους **Παραδοτέα ανά Ενότητα Εργασίας και συνολικά για το έργο που υλοποιήθηκαν**, σύμφωνα με τη σχετική Απόφαση των Αρμοδίων Οργάνων (βλ. κατωτέρω) για το έτος 2023. **Στο ως άνω έντυπο υποβολής πρέπει να περιγράφεται με σαφήνεια το παραχθέν υλοποιούμενο φυσικό αντικείμενο του έργου εκάστου μέλους της ομάδας έργου καθώς και η συσχέτιση αυτού με τις ενότητες εργασίας και τα παραδοτέα.**

Στις περιπτώσεις που το υποβληθέν προς πιστοποίηση έργο αποτελεί συνέχεια προηγούμενης χρήσης ή/και η υλοποίησή του συνεχίζεται στην επόμενη χρήση (φορολογικό έτος), θα πρέπει να προσδιορίζεται διακριτά η διαφοροποίηση/εξέλιξη/αναβάθμιση και σε κάθε περίπτωση να τεκμηριώνεται το υλοποιηθέν τμήμα των παραδοτέων με στοιχεία τεκμηρίωσης που αφορούν στην ελεγχόμενη περίοδο.

Στο έντυπο υποβολής πρέπει να περιλαμβάνεται η σύνοψη των βασικών σημείων του προς πιστοποίηση έργου σε σύντομο τεχνικό κείμενο (έως 30 σελίδες) στο οποίο θα τεκμηριώνεται η συμμόρφωση του υποβαλλόμενου έργου επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διατάξεις του θεσμικού πλαισίου που διέπει την πρωτοβουλία (νόμοι και ΚΥΑ). Η προσθήκη τυχόν επιπρόσθετων πληροφοριών / στοιχείων τεκμηρίωσης που κρίνει ο αιτών ότι είναι απαραίτητες για την αξιολόγηση θα υποβάλλονται σε προσαρτήματα ή ηλεκτρονικούς φακέλους που θα συμπεριληφθούν στο USB.

- **Υπεύθυνη Δήλωση του Ν.1599/86 της επιχείρησης (βλέπε παράρτημα Γ.3- υπεύθυνη δήλωση) υπογεγραμμένη αρμοδίως από το νόμιμο εκπρόσωπό της, με γνήσιο της υπογραφής βεβαιωμένο από δημόσια αρχή ή σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 9134 ΕΞ 2020/10.4.2020-ΑΔΑ 99ΠΥ46ΜΤΑΠ-ΥΟΙ, εγκυκλίου με θέμα: «Ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων μεταξύ των φορέων του δημόσιου τομέα και πολιτών και επιχειρήσεων», στην οποία θα πρέπει να δηλώνονται ρητά ό,τι:**
  - Οι δαπάνες του έργου παρακολουθούνται λογιστικά σε ξεχωριστό λογαριασμό ανά κατηγορία δαπάνης και είναι εις γνώση του υπογράφοντα (νόμιμου εκπροσώπου της επιχείρησης) ότι όσες από αυτές δεν έχουν καταχωρηθεί στο λογαριασμό αυτό θα κριθούν ως μη επιλέξιμες.
  - Οι δαπάνες χρήσης εξοπλισμού και οργάνων εργαστηριακής υποδομής, για όσο διάστημα χρησιμοποιούνται, αφορούν αποκλειστικά ερευνητικούς σκοπούς.
  - Τα υποβαλλόμενα αντίγραφα είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων παραστατικών.

- Τα πρωτότυπα είναι πάντα στη διάθεση της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας.
  - Τα παραστατικά τα οποία προσκομίζονται αντιστοιχούν σε αποκλειστικά αυτοχρηματοδοτούμενο/α έργο/α, τα οποία δεν έχουν χρηματοδοτηθεί στο σύνολό τους ή μερικώς από οποιονδήποτε άλλο εθνικό, ευρωπαϊκό ή διεθνή φορέα.
  - Η μισθοδοσία την οποία έχει προσκομίσει η επιχείρηση υπόψη του οργάνου ελέγχου προς πιστοποίηση δεν περιλαμβάνει δαπάνες που αφορούν ανώφελες υπερβολικές ή υπέρμετρες δαπάνες, δαπάνες ψυχαγωγίας, δαπάνες διαφήμισης, δαπάνες διανομής και προώθησης προϊόντων ή εμπορικών δραστηριοτήτων, δαπάνες εκπαίδευσης προσωπικού, δαπάνες υπερωρίων και αποζημιώσεων.
  - Η μισθοδοσία την οποία έχει προσκομίσει η επιχείρηση υπόψη του οργάνου ελέγχου προς πιστοποίηση δεν περιλαμβάνει κάθε είδους αμοιβές μετόχων, ιδιοκτητών, διευθυνόντων συμβούλων, προέδρων Δ.Σ., μελών διοικητικών συμβουλίων, εταίρων, διαχειριστών, γενικών διευθυντών, όσων συνδέονται με αυτούς με συγγένεια α' βαθμού και των συζύγων αυτών, της δικαιούχου επιχείρησης καθώς και αμοιβές φυσικών προσώπων με τις προηγούμενες ιδιότητες σε συνδεδεμένες κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 4172/2013 (Α' 167) με αυτή επιχειρήσεις, όπως και των προσώπων που είχαν μια από τις παραπάνω ιδιότητες κατά τα δύο προηγούμενα φορολογικά έτη από αυτό της πραγματοποίησης των υπό κρίση δαπανών.
- **Φόρμα πιστοποίησης** (αρχείο excel) για τις υποβαλλόμενες δαπάνες των ερευνητικών έργων. Τα φύλλα του αρχείου θα πρέπει να συμπληρωθούν στο σύνολό τους και ξεχωριστά για κάθε ερευνητικό έργο,
  - **Καταστατικό της επιχείρησης** όπως ισχύει (Ισχύον κωδικοποιημένο καταστατικό ή αρχικό και όλες οι τυχόν τροποποιήσεις αυτού νομίμως δημοσιευμένα),
  - **Μετοχική σύνθεση της επιχείρησης** που ίσχυε την χρήση 2023 και τις δύο (2) προηγούμενες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις (2021 & 2022). Προσκομίζεται απόσπασμα βιβλίου μετόχων ώστε να προκύπτει η μετοχική σύνθεση ή πρακτικό γενικής συνέλευσης μετόχων με την κατάσταση όλων των μετόχων,
  - **Χρηματοοικονομικές καταστάσεις (Ισολογισμοί)** της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4308/2014 (Α' 251) «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις» για τις χρήσεις 2022 και 2023 νομίμως δημοσιευμένα στο ΓΕΜΗ ή εφόσον δεν έχουν αναρτηθεί στο ΓΕΜΗ να προσκομιστούν υπογεγραμμένες από τον νόμιμο εκπρόσωπο και τον λογιστή της επιχείρησης,
  - **Αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων** της επιχείρησης οι οποίες θα περιέχουν:
    - α) το αντικείμενο και τους στόχους του εκτελούμενου έργου επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας,
    - β) το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης,
    - γ) την σύνθεση της ομάδας έργου,
    - δ) τον προϋπολογισμό ανά κατηγορία δαπάνης και τον συνολικό προϋπολογισμό του έργου,
    - ε) τον τελικό πίνακα των υποβαλλόμενων δαπανών προς πιστοποίηση με ανάλυση ανά κατηγορία δαπάνης

- Έκθεση διασφάλισης ορκωτού ελεγκτή / λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των σχετικών διεθνών προτύπων και πιο συγκεκριμένα του Διεθνούς Προτύπου Αναθέσεων Διασφάλισης 3000 με τίτλο: «ΑΝΑΘΕΣΕΙΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ», ως ακολούθως:

Για αιτούμενο ύψος δαπανών άνω του ποσού των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, οι επιχειρήσεις υποβάλλουν στη ΓΓΕΚ τα απαραίτητα δικαιολογητικά, τα οποία συνοδεύονται υποχρεωτικά από έκθεση ελέγχου πραγματοποίησης δαπανών και ύψους αυτών, από ορκωτό ελεγκτή / λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 79230/26.07.2021 (Β'3293) τροποποίησης της ΚΥΑ και του ν. 4965/2022 (Α'162).

Για την τεκμηρίωση και επαλήθευση των δαπανών ως προς το οικονομικό αντικείμενο των υποβληθεισών δαπανών, στην έκθεση ελέγχου, η οποία υποβάλλεται από ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία, πρέπει να πιστοποιούνται σωρευτικά τα ακόλουθα:

α) Η πραγματοποίηση των δαπανών ανά κατηγορία δαπάνης (επιλεξιμότητα δαπανών) και εντός των χρονικών ορίων της ελεγχόμενης χρήσης.

β) Η τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας για την πραγματοποίηση των βεβαιωμένων δαπανών.

γ) Η μοναδικότητα της δήλωσης των βεβαιωμένων δαπανών στο πλαίσιο του/των αποκλειστικά αυτοχρηματοδοτούμενου/ων έργου/ων που υλοποιήθηκε/καν από την επιχείρηση κατά την ελεγχόμενη χρήση και το γεγονός ότι οι συγκεκριμένες δαπάνες δεν έχουν δηλωθεί στο πλαίσιο άλλου συγχρηματοδοτούμενου έργου από οποιονδήποτε άλλο εθνικό, ευρωπαϊκό ή διεθνή φορέα. Η μοναδικότητα ΑΥΤΗ θα συνοδεύεται από Υπεύθυνη Δήλωση, του άρθρου 8 του ν.1599/1986, υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης.

δ) Η νομιμότητα και η κανονικότητα της έκδοσης και εξόφλησης κάθε τιμολογίου/παραστατικού.

ε) Η τήρηση ξεχωριστής λογιστικής αποτύπωσης του /των αυτοχρηματοδοτούμενων έργου /ων στα συστήματα ή βιβλία της εταιρείας μέσω λογαριασμών λογιστικής ή κέντρων κόστους ή εντολών εργασίας ή άλλου πρόσφορου μέσου.

Η έκθεση διασφάλισης πρέπει να συνοδεύεται από Αναλυτικό πίνακα δαπανών ανά επιλέξιμη κατηγορία δαπάνης σε μορφή excel με τα στοιχεία των παραστατικών και εξόφλησης αυτών.

Η επιχείρηση οφείλει να διαφυλάττει τα λογιστικά αρχεία και τις σχετικές αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων (αποφάσεις Διοικητικού Συμβουλίου, Γεν. Δ/ντή, Δ/ντή Ερευνών κλπ, βεβαιώσεις της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας για την υπαγωγή) για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας για όσο χρόνο ορίζεται από τις διατάξεις των ν. 4172/2013 (Α'167) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και 4308/2014 (Α' 251).

B.6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο τύπος και το περιεχόμενο των αιτημάτων και των απαιτούμενων δικαιολογητικών για την πιστοποίηση των δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας καθορίζεται με την παρούσα ανακοίνωση, η οποία και είναι αναρτημένη στο διαδικτυακό τόπο της ΓΓΕΚ (gsri.gov.gr). Αίτημα μπορούν να υποβάλουν όλες οι επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή με την οποία λειτουργούν, **με καταληκτική ημερομηνία την τελευταία ημέρα υποβολής της φορολογικής τους δήλωσης** (περιλαμβάνονται οι όποιες παρατάσεις δοθούν από το αρμόδιο Υπουργείο για την υποβολή των φορολογικών δηλώσεων των επιχειρήσεων).

Το αίτημα που κατατίθεται θα πρέπει να συνοδεύεται από **αναλυτικό διαβιβαστικό σημείωμα του ενδιαφερόμενου σε έντυπη και ψηφιακή μορφή (υπογεγραμμένο και με τη σφραγίδα της επιχείρησης) προκειμένου να λάβει αριθμό πρωτοκόλλου. Ο σχετικός φάκελος με τα αρχεία / δικαιολογητικά υποβάλλεται σε ψηφιακή μορφή (usb) χωρίς υποβολή και σε έντυπη μορφή. Στο ως άνω διαβιβαστικό θα πρέπει να αναφέρονται αναλυτικά τα δικαιολογητικά που το συνοδεύουν.**

Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής: αριθμός φακέλων/ηλεκτρονικό μέσο με το οποίο προσκομίστηκαν τα σχετικά του αιτήματος (cd/usb), αριθμός και ονομασία έργου/έργων επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας, δαπάνες έργου/έργων και συνολικό ποσό που αιτείται προς πιστοποίηση.

Η κατάρτιση των φακέλων θα πρέπει να γίνεται αυστηρά σύμφωνα με τις οδηγίες που περιγράφονται ανωτέρω.

Αιτήματα με ελλιπή δικαιολογητικά, όπως αυτά προσδιορίζονται στο αρχείο excel «λίστα ελέγχου» δεν θα εξετάζονται από τα όργανα ελέγχου και θα εκδίδεται μηδενική βεβαίωση.

Ο ποιοτικός έλεγχος σχετικά με το αντικείμενο του ερευνητικού έργου, την υλοποίηση, τα παραδοτέα σε σχέση με τους στόχους και η πιστοποίηση των δαπανών διενεργούνται από ένα Εμπειρογνώμονα στο θεματικό τομέα της αξιολογούμενης πρότασης, ο οποίος δύναται να προέρχεται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών / ΜΠΑ που τηρείται στη Γ.Γ.Ε.Κ., ή / και από επιστήμονες της ημεδαπής ή της αλλοδαπής που δεν συμπεριλαμβάνονται στο ανωτέρω ΜΠΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του Ν. 4310/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Για τις περιπτώσεις που δεν καλύπτονται οι ανάγκες των αξιολογούμενων αιτημάτων από τους εγγεγραμμένους στο ΜΠΑ, ορίζονται εμπειρογνώμονες εκτός αυτού. Οι ανωτέρω εμπειρογνώμονες ορίζονται με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας.

Ο οικονομικός έλεγχος διενεργείται από έναν πιστοποιητή οικονομικού αντικειμένου, ο οποίος δύναται να είναι στέλεχος της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας ή να προέρχεται από το Μητρώο Πιστοποιητών / Προμηθευτών της ΓΓΕΚ, είτε εκτός Μητρώου. Οι πιστοποιητές που προέρχονται από το Μητρώο είτε εκτός αυτού, θα ορίζονται με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 79230/26.07.2021 (Β' 3293) τροποποίησης της υπ' αριθμ. 100335/12/28.06.2019 (Β' 2600) κοινής υπουργικής απόφασης «Κριτήρια χαρακτηρισμού δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας των επιχειρήσεων».

Είναι δυνατόν οι εμπειρογνώμονες και οι πιστοποιητές να πραγματοποιήσουν επιτόπιες επαληθεύσεις του φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου στην έδρα της επιχείρησης, εάν αυτοί το κρίνουν απαραίτητο.

Επισημαίνεται ότι: Οι εμπειρογνώμονες / πιστοποιητές δύνανται να αιτηθούν από την ελεγχόμενη επιχείρηση, την παροχή διευκρινίσεων, σε περιπτώσεις όπου αυτό κριθεί απαραίτητο, προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία πιστοποίησης.

Για την πιστοποίηση των δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας των επιχειρήσεων η ΓΓΕΚ εκδίδει σχετικές βεβαιώσεις τις οποίες κοινοποιεί στην αρμόδια Φορολογική Αρχή (όπως αυτή δηλώνεται στην πρώτη σελίδα του εντύπου Υποβολής, με συστημένη επιστολή) καθώς και στην επιχείρηση (ηλεκτρονικά και με αλληλογραφία).

Τα αιτήματα για την πιστοποίηση των δαπανών E&T για το φορολογικό έτος 2023, θα υποβάλλονται στη παρακάτω διεύθυνση:

Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας -

Διεύθυνση Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας και Καινοτομίας,

Τμήμα Γ' Καινοτομίας & Επιχειρηματικότητας,

Μεσογείων 14 – 18,

Τ.Κ. 115 27, Αθήνα.

Υπόψη: κας Παρασκευής Οικονόμου (τηλ. 2131300171, e-mail: p.oikonomou@gsrt.gr)

κας Θεώνης Σοφianoπούλου (τηλ. 2131300160, e-mail: tsof@gsrt.gr)

Γ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Γ1. Επιμερισμός δαπανών

Ας υποθέσουμε ότι μια επιχείρηση αποτελείται π.χ. από τα ακόλουθα 5 τμήματα: Διοίκησης, Συντήρησης, E&T, Παραγωγής και Πωλήσεων. Τα διάφορα κόστη που προκύπτουν από τη λειτουργία των τμημάτων κατά τη διάρκεια του φορολογικού έτους, επιμερίζονται, σύμφωνα με την πολιτική της επιχείρησης, με βάση τα κριτήρια: επιφάνεια των τμημάτων σε τ.μ. και αριθμός εργαζομένων.

Στον πίνακα 1, παρατίθενται τα στοιχεία των κριτηρίων αναφορικά με την επιφάνεια του κάθε τμήματος και τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολεί.

Πίνακας 1

Τμήμα	Διοίκησης	Συντήρησης	E&T	Παραγωγής	Πωλήσεων	Σύνολο
Επιφάνεια τμημάτων σε τ.μ	100	200	300	300	100	1000
Αριθμός εργαζομένων	10	20	30	30	10	100

Το ύψος των λειτουργικών δαπανών της επιχείρησης καθώς και των αποσβέσεων δαπανών επισκευής, συντήρησης και ανακαινίσεων κτιρίων κατά τη διάρκεια της φορολογικής χρήσης 2023, διαμορφώθηκαν όπως απεικονίζονται στον πίνακα 2:

Πίνακας 2

ΕΙΔΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑ ΜΟΝΑΔΑ
ΕΝΟΙΚΙΑ	Τετραγωνικά μέτρα	20.000€	$20.000 / 1.000 = 20€/τ.μ.$
ΔΕΗ	Τετραγωνικά μέτρα	10.000€	$10.000 / 1.000 = 10€/τ.μ.$
ΕΥΔΑΠ	Αριθμός Εργαζομένων	7.000€	$7.000 / 100 = 70 €/εργαζόμενο$
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	Αριθμός Εργαζομένων	4.000€	$4.000 / 100 = 40€/εργαζόμενο$
ΚΙΝΗΤΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ (αφορά αυστηρά τα μέλη της ομάδας έργου)	Αφορά αυστηρά τα μέλη της ομάδας έργου	4.500€	Το 50% του συνολικού ποσού των λογαριασμών της κινητής τηλεφωνίας των μελών της ομάδας έργου .
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΞΟΔΩΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	Τετραγωνικά μέτρα	5.000€	$5.000 / 1000 = 5€/τ.μ.$
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΞΟΔΩΝ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	Τετραγωνικά μέτρα	6.000€	$6.000 / 1000 = 6€/τ.μ.$

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΞΟΔΩΝ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	Τετραγωνικά μέτρα	35.000€	$35.000/1000 = 35€/τ.μ.$
---	-------------------	---------	--------------------------

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, παρουσιάζεται μια εικόνα σχετικά με την κατανομή των ειδών δαπανών στο κάθε τμήμα της επιχείρησης. Στον πίνακα 3, αποτυπώνεται ένας ενδεικτικός επιμερισμός των εξόδων της επιχείρησης, που προκύπτει από το γινόμενο του κόστους ανά μονάδα (πίνακας 2) επί τον αριθμό των τ.μ. ή των εργαζομένων του κάθε τμήματος (πίνακας 1).

Πίνακας 3

ΕΙΔΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ (ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΟΥ)	ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ	ΤΜΗΜΑ Ε&Τ	ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	ΤΜΗΜΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ
ΕΝΟΙΚΙΑ (ΑΝΑ Τ.Μ.)	20.000€	2.000€	4.000€	6.000€	6.000€	2.000€
ΔΕΗ (ΑΝΑ Τ.Μ.)	10.000€	1.000€	2.000€	3.000€	3.000€	1.000€
ΕΥΔΑΠ (ΑΝΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ)	7.000€	700€	1.400€	2.100€	2.100€	700€
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ (ΑΝΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ)	4.000€	400€	800€	1.200€	1.200€	400€
ΚΙΝΗΤΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ (αφορά ασυτηρά τα μέλη της ομάδας έργου)	4.500€	450€	900€	1.350€*	1.350€	450€
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΞΟΔΩΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΤΙΡΙΩΝ (ΑΝΑ Τ.Μ.)	5.000€	500€	1.000€	1.500€	1.500€	500€
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΞΟΔΩΝ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΚΤΙΡΙΩΝ (ΑΝΑ Τ.Μ.)	6.000€	600€	1.200€	1.800€	1.800€	600€
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΕΞΟΔΩΝ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗΣ ΚΤΙΡΙΩΝ (ΑΝΑ Τ.Μ.)	35.000€	3.500€	7.000€	10.500€	10.500€	3.500€

ΣΥΝΟΛΟ	91.500 €	9.150€	18.300€	27.450€	27.450€	9.150€
--------	----------	--------	---------	---------	---------	--------

Επομένως, στο κάθε τμήμα έχουν επιμεριστεί τα κόστη που αναλογούν βάσει της ενδεικτικής μονάδας επιμερισμού. Αναφορικά με το τμήμα **E&T** οι δαπάνες που έχουν επιμεριστεί συνολικά, ανέρχονται στο ποσό των 27.450 €.

*Το ποσό που επιμερίζεται στη λειτουργία E&T της επιχείρησης και αφορά τα έξοδα κινητής τηλεφωνίας, ορίζεται ως ποσοστό 50% του συνόλου των λογαριασμών κινητής τηλεφωνίας μόνο για τα μέλη της ομάδας έργου. Επομένως η επιχείρηση θα πρέπει να προσκομίζει όλους τους λογαριασμούς κινητής τηλεφωνίας, των μελών της ομάδας έργου, προκειμένου να γίνεται ο επιμερισμός των δαπανών κινητής στη λειτουργία E&T της επιχείρησης.

Γ.2 Υπολογισμός Μικτού Ωριαίου/ Μηνιαίου κόστους

Γ.2.1 Υπόδειγμα Μηνιαίου Φύλλου Χρονοχρέωσης

Η επιχείρηση προκειμένου να παρέχει στο όργανο ελέγχου πλήρη εικόνα σχετικά με την ανθρωποπροσπάθεια που καταβάλλεται από τα μέλη της ομάδας έργου, συμπληρώνει τα μηνιαία απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (**Global Timesheets**). Σε αυτά, απεικονίζεται η συνολική ανά ημέρα απασχόληση του μέλους της ομάδας έργου τόσο σε δραστηριότητες Ε&Τ όσο και σε άλλες δραστηριότητες της επιχείρησης.

ΜΗΝΙΑΙΟ ΦΥΛΛΟ ΧΡΟΝΟΧΡΕΩΣΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΩΡΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ (ΑΝΑ ΗΜΕΡΑ, ΠΡΑΞΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ)																																
Όνοματεπώνυμο (απασχολούμενου) / ΑΦΜ:																																
Θέση στην επιχείρηση:																																
Αριθμός συμβατικών ωρών/έτος:																																
Επιχείρηση/ΑΦΜ:																																
Μήνας - Έτος	Φεβρουάριος															2023																
Ημερομηνία	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	ΣΥΝΟΛΟ
	ΠΑ	ΣΑ	ΚΥ	ΔΕ	ΤΡ	ΤΕ	ΠΕ	ΠΑ	ΣΑ	ΚΥ	ΔΕ	ΤΡ	ΤΕ	ΠΕ	ΠΑ	ΣΑ	ΚΥ	ΔΕ	ΤΡ	ΤΕ	ΠΕ	ΠΑ	ΣΑ	ΚΥ	ΔΕ	ΤΡ	ΤΕ	ΠΕ	ΠΑ	ΣΑ	ΚΥ	
I) ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ - ΣΥΜΒΑΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ																																
Ερευνητική δραστηριότητα																																
Διοικητική Υποστήριξη																																
Άλλο																																
ΣΥΝΟΛΟ (I)																																
II) ΕΡΓΑ ΕΣΠΑ																																
Εργο 1																																
Εργο 2																																
Εργο 3																																
Εργο 4																																
Εργο 5																																
ΣΥΝΟΛΟ (II)																																
III) ΕΥΡΩΠΑΙΚΑ ΕΡΓΑ																																
Εργο 1																																
Εργο 2																																
Εργο 3																																
Εργο 4																																
Εργο 5																																
ΣΥΝΟΛΟ (III)																																
ΩΡΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ: (I)																																
ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ: (II) + (III)																																
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ: (I) + (II) + (III)																																
Απαδοχή δεδηλωμένων ωρών απασχόλησης από τον απασχολούμενο																Υπεύθυνος Διόχισης Επιχείρησης																
<div style="border: 1px solid black; height: 20px; width: 100%;"></div>																<div style="border: 1px solid black; height: 20px; width: 100%;"></div>																
Τόπος, Ονοματεπώνυμο (απασχολούμενου)																Τόπος, ΧΧ/ΧΧ/ 2023																

Γ.2.2 Παράδειγμα Υπολογισμού Απλοποιημένου Κόστους

Ας υποθέσουμε ότι για το μήνα Φεβρουάριο του έτους 2023, ο κος Αντώνιος Γιαννακού (μέλος της εγκεκριμένης ομάδας έργου) που απασχολείται στην επιχείρηση ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε., ως Βιολόγος, εργάστηκε 152 ώρες. Από τις συνολικά 152 ώρες, απασχολήθηκε σε δραστηριότητες E&T 50 ώρες.

Το επιλέξιμο ωριαίο κόστος εργασίας προκύπτει από το πηλίκο του τελευταίου τεκμηριωμένου ετήσιου μικτού κόστους εργασίας (φαίνεται στην ετήσια μισθοδοτική κατάσταση) διαιρούμενο με 1720 ώρες (παραγωγικές ώρες του έτους).

Άρα το **επιλέξιμο μηνιαίο κόστος εργασίας** = Επιλέξιμες ώρες εργασίας (προκύπτουν από το μηνιαίο φύλλο χρονοχρέωσης)* Μικτό Ωριαίο Κόστος (Τελευταίο Τεκμηριωμένο Ετήσιο Μικτό Κόστος Εργασίας/1720 ώρες).

Αν για παράδειγμα το τελευταίο τεκμηριωμένο μικτό κόστος εργασίας (προκύπτει από την ετήσια μισθοδοτική) είναι ίσο με 23.450 € τότε το μικτό ωριαίο κόστος είναι ίσο με 23.450€ /1720 ώρες =13,634€.

Επομένως το επιλέξιμο μηνιαίο κόστος για το μήνα Φεβρουάριο του 2023 του κου Αντωνίου Γιαννακού είναι ίσο με 13,634€ * 50ώρες = 681,70€.

Σημείωση: Στην περίπτωση εφαρμογής πραγματικού κόστους λαμβάνονται υπόψη τα πραγματικά στοιχεία του έτους αναφοράς.